

Zvýhodnění věřitele

Zvýhodnění věřitele ve smyslu § 223 tr. zákoníku nevyžaduje, aby byl zvýhodněný věřitel zcela uspokojen na úkor ostatních věřitelů; postačí, jestliže od pachatele obdrží více, než by odpovídalo poměrnému a rovnoměrnému uspokojení všech věřitelů. Z hlediska zavinění se vyžaduje úmysl, pachatel jako dlužník musí jednat se záměrem vyhnout se poměrnému uspokojení ostatních věřitelů a chce tím alespoň částečně zmařit uspokojení jejich pohledávek, případně si je vědom toho, že jeho jednání může mít takový následek, a pro případ, že jej způsobí, je s tím srozuměn.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 5 Tdo 1624/2011, ze dne 11.1.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného K. M., proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 8. 2011, sp. zn. 9 To 335/2011, který rozhodl jako soud odvolací v trestní věci vedené u Okresního soudu v Prostějově pod sp. zn. 1 T 167/2010, tak, že podle § 265k odst. 1 tr. ř. se zrušuje usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 8. 2011, sp. zn. 9 To 335/2011. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Krajskému soudu v Brně přikazuje, aby věc obviněného K. M. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 16. 5. 2011, sp. zn. 1 T 167/2010, byl obviněný K. M. uznán vinným přečinem zvýhodňování (správně „zvýhodnění“) věřitele podle § 223 odst. 1, 2 trestního zákoníku (zák. č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů – dále jen „tr. zákoník“), kterého se dopustil tím, že jako osoba samostatně výdělečně činná s místem podnikání B., K., okr. P., která byla v úpadku, jelikož nebyla dlouhodobě schopna plnit svoje splatné závazky a byla předlužená, neboť vykazovala závazky po lhůtě splatnosti vůči více věřitelům, hospodařila se ztrátou a vykazovala záporný čistý obchodní majetek, čehož si byl vědom, v době nejméně od 1. 1. 2008 do 9. 12. 2008 uhradil závazky z obchodního styku věřitelům, a to v plné výši: společnosti Č., s. r. o., částku 20.727,50 Kč, JUDr. T. V., K., P., částku 30.000,- Kč, společnosti K.F. S., s. r. o., v celkové výši 12.581,- Kč, Mgr. M. B., nám. T. G. M., P., částku 10.000,- Kč, L. P., částku 21.671,- Kč, FTL-F.T. L., a. s., částku 708,-Kč, P. P. částku 5.000,- Kč, dále uhradil plně mzdy zaměstnancům v celkové výši 661.191,- Kč, uhradil zálohy na výdaje zaměstnanců v celkové výši 1.960.033,- Kč, dále zčásti uhradil věřitelům: společnostem T.O. Czech Republic, a. s., částku 30.675,50 Kč z celkového závazku 35.396,76,- Kč, T. C.R., a. s., částku 40.000,- Kč z celkového závazku 310.276,50 Kč, R. Ž. - R., P., H. K., částku 4.926,- Kč z celkového závazku 7.902,- Kč, společnosti F.Logistic, s. r. o., částku 376.343,- Kč z celkového závazku 2.218.217,- Kč, V. p. M., s. r. o., částku 5.000,- Kč z celkového závazku 39.139,- Kč, Š., s. r. o., částku 111.433,04 Kč z celkového závazku 127.179,28 Kč, B. P., a. s., částku 2.098,- Kč z celkového závazku 7.098,- Kč, VZP částku 8.770,- Kč z celkového závazku 1.076.706,- Kč, dále uhradil Č.s., a. s., splátky úvěru v celkové částce 62.851,42 Kč z poskytnutého úvěru ve výši 3.800.000,- Kč, a kontokorentního úvěru splátky v částce 848.182,- Kč z poskytnutého úvěru 1.981.479,97 Kč, VB L., spol. s r. o., částku 1.955,- Kč z celkového závazku 224.451,- Kč, B., a. s., částku 13.340,- Kč z celkového závazku ve výši 41.702,- Kč, a to aniž, byť jen zčásti, uhradil své závazky vůči L. P., v celkové výši 31.797,- Kč, Ing. R. P., Z. R., L., v celkové výši 7.140,- Kč, společnosti K.T., a. s., v celkové výši 1.999,- Kč, D. F., B., K., v celkové výši 479.207,50 Kč, P. Praha,

spol. s r. o., v celkové výši 1.449.749,44 Kč, T., a. s., v celkové výši 650.028,- Kč, F., a. s., v celkové výši 1.198.243,60 Kč, DT L., s. r. o., v celkové výši 118.702,50 Kč, M. F. A. K., s. r. o., v celkové výši 55.369,- Kč, Z. Ústí nad Labem, s. r. o., v celkové výši 14.280,- Kč, U.B. s. r. o., v celkové výši 7.116,50 Kč, OMV s. r. o., v celkové výši 2.263.377,70 Kč, ČSOB L., a. s., v celkové výši 1.960.281,- Kč, I. CZ, spol. s r. o., v celkové výši 53.300,- Kč, A., a. s., v celkové výši 538.432,- Kč, U. L. CZ, a. s., v celkové výši 32.806,- Kč, Okresní správě sociálního zabezpečení v P., v celkové výši 817.510,- Kč, Zdravotní pojišťovně M. A., v celkové výši 146.201,- Kč, Zdravotní pojišťovně m. v. ČR, v celkové výši 19.231,- Kč, Vojenské zdravotní pojišťovně České republiky, v celkové výši 310.337,- Kč, České národní zdravotní pojišťovně, v celkové výši 30.504,- Kč, Revírní bratrské pokladně, zdravotní pojišťovně, v celkové výši 55.738,- Kč, Oborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, v celkové výši 22.237,- Kč, Finančnímu úřadu v K., v celkové výši 2.252.910,- Kč, společnosti T.P., s. r. o., v celkové výši 5.693,- Kč, J. M., D. M., K., v celkové výši 136.306,- Kč, společností E.M.T., spol. s r. o., v celkové výši 10.363,- Kč, S. Czech Republic, s. r. o., v celkové výši 227.726,- Kč, J. H., K V., K., v celkové výši 61.958,50 Kč, společností K. HK, spol. s r. o., v celkové výši 3.955,50 Kč, F.I., s. r. o., v celkové výši 63.361,- Kč, K. - MT, s. r. o., v celkové výši 15.201,- Kč, H. B., H. n. S., v celkové výši 55.671,- Kč, Ing. Z. S., L., O., v celkové výši 169.873,- Kč, společnosti S. J.H.J., spol. s r. o., v celkové výši 8.954,- Kč, J. P., Č., N. M. n. M., v celkové výši 50.967,60 Kč, společnosti A., spol. s r. o., v celkové výši 400.576,93 Kč, R. M., v celkové výši 478.217,66 Kč, společností K. pojišťovna, a. s., v celkové výši 232.195,- Kč, K., a. s., v celkové výši 40.657,- Kč, B.D.S., spol. s r. o., v celkové výši 91.958,- Kč, RK, s. r. o., v celkové výši 68.520,- Kč, S M.L., a. s., v celkové výši 791.250,40 Kč, L., spol. s r. o., v celkové výši 99.789,82 Kč, Městu M. T., v celkové výši 500.000,- Kč, přičemž věděl a byl srozuměn s tím, že jejich pohledávky zůstanou vzhledem k nedostatku jeho majetku a výnosů zcela neuspokojeny, a způsobil tak věřitelům, jimž jednak neuhradil závazky ani zčásti a nebo uhradil v částce nižší než odpovídala poměrné úhradě, s přihlídnutím k částce, kterou měl k úhradě k dispozici ve výši 5.294.179,13 Kč, a výši jednotlivých splatných neuhrazených závazků, a způsobil tak škodu shora uvedeným věřitelům, kterým uhradil závazek zčásti v menší než správné poměrné úhradě či vůbec neuhradil ničeho, v celkové výši nejméně 3.842.512,57, což je částka, na kterou by měli tito věřitelé při poměrném uspokojení z celkové částky, kterou v předmětném období uhradil, v poměru svých pohledávek nárok.

Za tento přečin a za sbíhající se trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1, 2 trestního zákona (zák. č. [140/1961](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů - dále jen „tr. zák.“), pro který byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 18. 12. 2008, č. j. 16 T 52/2008-147, který nabyl právní moci ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 29. 10. 2009, sp. zn. 7 To 207/2009, a dále za sbíhající se trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 2 tr. zák., pro který byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 26. 1. 2010, č. j. 1 T 42/2009-276, který nabyl právní moci ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 18. 8. 2010, sp. zn. 3 To 220/2010, a to dne 18. 8. 2010, byl obviněný K. M. odsouzen podle § 223 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 (tří) roků. Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku mu byl výkon uloženého trestu odnětí svobody podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 4 (čtyř) roků. Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku byl obviněnému současně uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu podnikání v předmětu silniční motorová doprava, silniční motorová doprava nákladní, mezinárodní silniční motorová doprava nákladní, výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 - 3 živnostenského zákona, zprostředkovatelská činnost, obchodní živnost: koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, lesnické práce mimo činnosti upravené zvláštním zákonem na dobu 4 (čtyř) roků. Současně byl zrušen celý výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Prostějově ze dne 18. 12. 2008, č. j. 16 T 52/2008-147, který nabyl právní moci dne 29. 10. 2009, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 29. 10. 2009, sp. zn. 7 To 207/2009, a dále celý výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Prostějově ze dne 26. 1. 2010, č. j. 1 T 42/2009-276, který nabyl právní moci dne 18. 8. 2010, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 18. 8. 2010, sp. zn. 3 To 220/2010, jakož i všechna další rozhodnutí

na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. bylo obviněnému uloženo, aby zaplatil na náhradu škody následujícím poškozeným: T., a. s., částku 115.746,09 Kč, DT L., s. r. o., částku 21.136,54 Kč, OMV, s. r. o., částku 403.024,18 Kč, A., a. s., částku 95.874,90 Kč, F.I., s. r. o., částku 11.282,26 Kč, K.M.T, s. r. o., částku 2.706,77 Kč, H. B., částku 9.912,95 Kč, K. pojišťovna, a. s., částku 41.345,37 Kč, B.d.s., s. r. o., částku 16.374,33 Kč. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byl odkázán s celým uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních poškozený: Ing. R. P. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. byli odkázáni se zbytkem uplatněného nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních poškození: T., a. s., DT L., s. r. o., OMV, s. r. o., A., a. s., F. I., s. r. o., K.M.T, s. r. o., K. p., a. s., B.d. s., s. r. o., .

Tento rozsudek napadl obviněný K. M. odvoláním, o němž Krajský soud v Brně rozhodl usnesením ze dne 25. 8. 2011, sp. zn. 9 To 335/2011, tak, že jej podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl.

Proti uvedenému usnesení odvolacího soudu podal obviněný K. M. prostřednictvím obhájce Mgr. M. B. dovolání z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g), l) a k) tr. ř. Dovoláním napadl jak výrok odvolacího soudu, tak původní výrok nalézacího soudu o vině i o trestu, jakož i výrok o povinnosti nahradit škodu. V podrobnostech dovolatel uvedl, že odvolací soud se omezil jen na obecné konstatování správnosti závěrů nalézacího soudu. Rozhodnutí odvolacího soudu se tak jeví dovolateli nesrozumitelným, neboť konkrétně nereflekoval na odvolací námitky dovolatele. Odvolací soud se odvoláním dovolatele, co do jeho obsahu, vůbec nezabýval. Nalézacímu soudu dovolatel vytknul, že ve svých závěrech dovozuje úvahy, které nemají oporu v provedených důkazech.

Podle dovolatele nalézací soud chybně dovodil jeho nepřímý úmysl. Dovolatel se snažil svůj podnik zachránit, a pokud nalézací soud k reálnosti nabytých hodnotných zakázek konstatoval, že to bylo nereálné, zodpověděl si sám odbornou otázku, což je nepřípustné. Dále podle dovolatele nalézací soud v odůvodnění svého rozhodnutí vytrhává z kontextu svědecké výpovědi (konkrétně svědkyně V. K. nebo Ing. V.). S ohledem na složitost výpočtu škody a úhradového koeficientu je absurdní dávat dovolateli za vinu, že si to nedokázal určit sám. Závazky, které hradil, hradil z důvodu udržení podniku v chodu, aby mohl vydělat na zaplacení dluhů.

Soudy ve výroku o vině dovodily, že měl k dispozici 5.294.179,13 Kč, avšak součtem aktiv ve výroku, které měl dovolatel uhradit, vyjde částka 4.227.485,46 Kč. Soudy zřejmě použily chybně zpracovaný znalecký posudek Ing. V.Š., která do čísla vyjadřujícího údajné prostředky k dispozici zahrnula prostředky, kterými nikdy nedisponoval (byly započteny spol. K. ČR, spol. s r. o., a F., a. s.) či položky, které nebyly vůbec identifikovány. Soudy také nesprávně dovodily, že jednáním dovolatele vznikla škoda 3.842.512,57 Kč, která vychází z chybně určené částky, kterou měl mít dovolatel k dispozici a zahrnuje i úhrady, které byly provedeny zápočty, kdy v průběhu roku 2008 docházelo k vracení zboží, které bylo dobropisováno a docházelo k zápočtům, se kterými nebylo kalkulováno. Do výše škody dále byla nesprávně zahrnuta položka za mzdy zaměstnanců a zálohy na výdaje zaměstnanců, které s ohledem na § 169 odst. 1 písm. a) a § 168 odst. 3 insolvenčního zákona a rozsudek Nejvyššího soudu pod sp. zn. 5 Tdo 383/2010, uhradil po právu a v souladu s legislativou. Navíc byla do výše škody také nesprávně zahrnuta položka splacení kontokorentu u České spořitelny, a. s., která je rovněž v insolvenci hrazena v jiném režimu. Ve výroku o vině v části týkající se částečných úhrad chybí společnost F., a. s., která je ve znaleckém posudku uvedena mezi částečně uhrazenými pohledávkami, navíc je ve výroku dvakrát uveden stejný subjekt L. P., kdy jednou mu měl uhradit celý závazek a podruhé mu neměl uhradit nic.

Pokud se týká formálních vad, dovolatel namítal, že otázky č. 3, 4 v opatření o přiřazení znalce a č. 8 znaleckého posudku ze dne 9. 9. 2009, kladené znalci, byly právního charakteru. Protiprávně nebyla připuštěna jeho stížnost proti zahájení trestního stíhání, kdy dovolatel má za to, že ustanovení § 160 odst. 7 tr. ř. je speciálním ustanovením k § 141 odst. 2 tr. ř. Konečně také nelze použít znalecký

posudek a jeho doplnění, neboť byl vyhotoven před obviněním a nejde o neodkladný úkon (k tomu dovolatel upozornil na rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 8 To 172/95 a Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 7 To 31/98).

V závěru svého dovolání obviněný K. M. navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) napadené rozhodnutí zrušil a sám rozhodl tak, že se jmenovaný obviněný obžaloby v plném rozsahu zprošťuje, neboť skutek se podle jeho názoru nestal nebo nejméně není trestným činem.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, jemuž bylo dovolání obviněného K. M. doručeno ve smyslu § 265h odst. 2 tr. ř., se k němu vyjádřil tak, že jestliže obviněný v části svých námitek v podstatě pouze namítá, že provedené důkazy byly nesprávně hodnoceny a byl nesprávně či nedostatečně zjištěn skutkový stav věci, tedy, že bylo vycházeno ze znaleckého posudku zpracovaného před zahájením trestního stíhání nebo, že soudy nesprávně interpretovaly výpovědi obviněného a svědků, nelze k tomu přihlížet, neboť takové námítky se zcela míjí s uplatněným dovolacím důvodem ve smyslu § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., i s dovolacími důvody ostatními, byť neuplatněnými. Jestliže pak obviněný ve zbylém obsahu podaného dovolání namítá nesprávnou hmotně právní argumentaci, týkající se provedených výpočtů škody, úhradového koeficientu, konkrétní výše jeho aktiv, které dovozuje zejména absencí řádné aplikace insolvenčního zákona, je nutno připustit, že v dané části námítky obviněného sice spadají pod dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., nicméně jeho argumentaci přisvědčit nelze. Dovolatel v podstatě pouze zopakoval námítky uplatňované již v rámci hlavního líčení, jakož i v rámci odvolání. Nalézací soud se přitom všemi těmito námítkami důsledně zabýval a náležitě se s nimi i vypořádal. Z tohoto důvodu pak soudu odvolacímu umožnil již jen stručně odůvodnit jeho rozhodnutí, kterým zamítl podané odvolání obviněného. S ohledem na rozsah odůvodnění rozsudku nalézacího soudu skutečně není třeba jiným způsobem popisovat, či rozvádět, závěry učiněné soudem prvního stupně, které se již samy o sobě důsledně věnovaly všem námítkám, které by bylo možno podřadit pod dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. K dovolání obviněného státní zástupce doplnil, že v jeho rámci současně obviněný M. uplatnil i dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. v jeho první alternativě. Jedná se o dovolací důvod procesní, který má zabránit porušení práva na přístup strany k druhé instanci, a to zejména ve formě odmítnutí nebo zamítnutí opravného prostředku bez věcného přezkoumání napadeného rozhodnutí. Odvolání obviněného však bylo v souladu se zákonem a v řádně provedeném odvolacím řízení podle § 254 tr. ř. věcně přezkoumáno a následně bylo jako nedůvodné zamítnuto. Naplnění zmíněného dovolacího důvodu proto v předmětné věci nenastalo, jako tomu nebylo ani v případě jen kuse uplatňovaného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř.

Dovolání obviněného K. M. tak státní zástupce shledal zjevně neopodstatněným a jako takové jej navrhl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítnout. Současně souhlasil s tím, aby Nejvyšší soud učinil rozhodnutí za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání. Pro případ odlišného stanoviska Nejvyššího soudu rovněž souhlasil podle § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. s tím, aby i jiné rozhodnutí bylo učiněno v neveřejném zasedání.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci je dovolání přípustné, zda bylo podáno v zákonné lhůtě a na místě, kde lze takové podání učinit, a zda je podala osoba oprávněná. Shledal přitom, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř. Dále zjistil, že dovolání bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňuje i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

Protože dovolání lze podat jen z důvodů taxativně vyjádřených v § 265b tr. ř., Nejvyšší soud dále posuzoval, zda obviněným vznesené námítky naplňují jím uplatněné dovolací důvody, a shledal, že

pouze dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř. byly uplatněny v souladu se zákonem vymezenými podmínkami.

Dříve než se Nejvyšší soud v souladu s ustanovením § 265i odst. 3 tr. ř. mohl zabývat přezkoumáním zákonnosti a odůvodněnosti výroků rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů, uvedených v dovolání, jakož i řízením napadeným částem rozhodnutí předcházejícím, zkoumal, zda nejde o dovolání zjevně neopodstatněné, což je důvodem odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., přičemž tento důvod pro odmítnutí dovolání neshledal. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud neshledal ani jiné důvody pro odmítnutí dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 tr. ř., přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků napadených rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání obviněného podáno, v rozsahu a z důvodů uvedených v dovolání, jakož i řízení napadeným částem rozhodnutí předcházejícím.

Dovolatel uplatnil dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř., spočívající v tom, že v rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný, aniž by se blíže vyjádřil k tomu, v čem spatřuje jeho naplnění. Chybějící nebo neúplný výrok v napadeném rozhodnutí jako dovolací důvod podle tohoto ustanovení spočívá ve dvou alternativách. Podle první alternativy nebyl učiněn určitý výrok, který tak v napadeném rozhodnutí chybí a činí jeho výrokovou část neúplnou. Chybějícím je některý výrok jako celek, pokud není obsažen v určitém rozhodnutí, přestože podle zákona ho měl soud pojmut do výrokové části. Podle druhé alternativy určitý výrok sice byl v napadeném rozhodnutí učiněn, ale není úplný. Neúplným je takový výrok napadeného rozhodnutí, který neobsahuje některou podstatnou náležitost stanovenou zákonem. Ani jeden z uvedených případů však v projednávané věci nenastal, a proto nebyl naplněn dovolací důvod podle ustanovení § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř.

Obviněný K. M. dále uplatnil dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v němž je stanoveno, že tento důvod dovolání je naplněn tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V rámci takto vymezeného dovolacího důvodu je možné namítat buď nesprávnost právního posouzení skutku, tj. mylnou právní kvalifikaci skutku, jak byl v původním řízení zjištěn, v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva, anebo vadnost jiného hmotně právního posouzení. Z toho vyplývá, že důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být samotné nesprávné skutkové zjištění, a to přesto, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotně právní posouzení vždy navazují na skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená v jeho odůvodnění. V rámci dovolání podaného z důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možné na skutkový stav poukázat pouze z hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Nejvyšší soud je zásadně povinen vycházet ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, případně doplněných nebo pozměněných odvolacím soudem. V návaznosti na tento skutkový stav pak zvažuje hmotně právní posouzení, přičemž samotné skutkové zjištění učiněné v napadených rozhodnutích nemůže změnit, a to jak na základě případného doplňování dokazování, tak i v závislosti na jiném hodnocení v předcházejícím řízení provedených důkazů. To vyplývá také z toho, že Nejvyšší soud v řízení o dovolání jako specifickém mimořádném opravném prostředku, který je zákonem určen k nápravě procesních a právních vad rozhodnutí vymezených v § 265a tr. ř., není a ani nemůže být další (třetí) instancí přezkoumávající skutkový stav věci v celé šíři, neboť v takovém případě by se dostával do role soudu prvního stupně, který je z hlediska uspořádání zejména hlavního líčení soudem zákonem určeným a také nejlépe způsobilým ke zjištění skutkového stavu věci ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř., popř. do pozice soudu projednávajícího řádný opravný prostředek, který může skutkový stav korigovat prostředky k tomu určenými zákonem (srov. § 147 až § 150 a § 254 až § 263 tr. ř., a taktéž přiměřeně např. i usnesení Ústavního soudu ve věcech pod sp. zn. I. ÚS 412/02, III. ÚS 732/02, III. ÚS 282/03 a II. ÚS 651/02, dále např. usnesení Ústavního soudu

ze dne 22. 7. 2008, sp. zn. IV. ÚS 60/06). V té souvislosti je třeba zmínit, že je právem i povinností nalézacího soudu hodnotit důkazy v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř., přičemž tento postup ve smyslu § 254 tr. ř. přezkoumává odvolací soud. Zásah Nejvyššího soudu jako dovolacího soudu do takového hodnocení přichází v úvahu jen v případě, že by skutková zjištění byla v extrémním nesouladu s právními závěry učiněnými v napadeném rozhodnutí (viz např. náleží Ústavního soudu ze dne 17. května 2000, sp. zn. II. ÚS 215/99, uveřejněný pod č. 69, ve sv. 18 Sb. nález. a usn. ÚS ČR nebo náleží Ústavního soudu pod sp. zn. III. ÚS 84/94, Sbírka nálezů a usnesení ÚS, sv. 3, č. 34, str. 257; dále srov. rozhodnutí pod sp. zn. III. ÚS 166/95 nebo III. ÚS 376/03). Zásah do skutkových zjištění je dále v rámci řízení o dovolání přípustný jen tehdy, učiní-li dovolatel extrémní nesoulad předmětem svého dovolání (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 8. 2006, sp. zn. 8 Tdo 849/2006). K extrémnímu nesouladu mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými zjištěními srov. také např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 5. 2010, sp. zn. 7 Tdo 448/2010, usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 11. 2009, sp. zn. IV. ÚS 889/09, nebo rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05. Právě z těchto hledisek se Nejvyšší soud zabýval některými skutkovými otázkami a hodnocením důkazů ze strany nalézacího soudu ve vztahu k právnímu posouzení jednání obviněného K. M., když odvolací soud se omezil pouze na konstatování, že skutkový základ odsuzujícího rozsudku má spolehlivou oporu v provedeném dokazování (srov. str. 3 usnesení odvolacího soudu).

Konečně také dovolatel uplatnil dovolací důvod podle ustanovení § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. Dovolacím důvodem zde je rozhodnutí o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g), aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí, nebo byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až k) ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tedy spočívá ve třech různých okolnostech: řádný opravný prostředek byl zamítnut z tzv. formálních důvodů podle § 148 odst. 1 písm. a) a b) tr. ř. nebo podle § 253 odst. 1 tr. ř., přestože nebyly splněny procesní podmínky stanovené pro takové rozhodnutí nebo odvolání bylo odmítnuto pro nesplnění jeho obsahových náležitostí podle § 253 odst. 3 tr. ř., ačkoli oprávněná osoba nebyla řádně poučena nebo jí nebyla poskytnuta pomoc při odstranění vad odvolání nebo řádný opravný prostředek byl zamítnut z jakýchkoli jiných důvodů, než jsou důvody uvedené výše jako první okolnost, ale řízení předcházející napadenému rozhodnutí je zatíženo vadami, které jsou ostatními dovolacími důvody podle § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř., což je varianta, kterou uplatnil také obviněný K. M. Tedy přezkoumával-li soud druhého stupně některé napadené rozhodnutí uvedené v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř. na podkladě řádného opravného prostředku věcně a vzhledem k tomu, že neshledal takový řádný opravný prostředek důvodným, zamítl jej, a to u odvolání podle § 256 tr. ř., je možno dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. uplatnit jen v jeho druhé alternativě, tj. byl-li v řízení, které předcházelo uvedenému zamítavému rozhodnutí, dán důvod dovolání uvedený v písm. a) až k) ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. Podstatou této alternativy dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. je tedy skutečnost, že dovolateli sice nebylo odepřeno právo na přístup k soudu druhého stupně, ale tento soud – ač v řádném opravném řízení věcně přezkoumával napadené rozhodnutí soudu prvního stupně – neodstranil vadu vytykanou v řádném opravném prostředku, nebo navíc sám zatížil řízení či své rozhodnutí vadou zakládající některý z dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř.

Přečinu zvýhodnění věřitele podle § 223 odst. 1, 2 tr. zákoníku se dopustí pachatel, který jako dlužník, který je v úpadku, zmaří, byť i jen částečně, uspokojení svého věřitele zvýhodněním jiného věřitele, a způsobí tím na cizím majetku značnou škodu. Zvýhodněný věřitel sice dostává jen to, co by mu jinak po právu patřilo (nebýt úpadku dlužníka), ale protože dlužník není schopen uspokojit všechny své věřitele, plným uspokojením jednoho věřitele zkracuje ostatní věřitele. Za takové situace je třeba postupovat podle insolvenčního zákona a uspokojit věřitele jen poměrně a rovnoměrně. Zvýhodnění věřitele ve smyslu § 223 tr. zákoníku nevyžaduje, aby byl takový věřitel zcela uspokojen

na úkor ostatních věřitelů; postačí, jestliže od pachatele obdrží více, než by odpovídalo poměrnému a rovnoměrnému uspokojení všech věřitelů. Z hlediska zavinění se u trestného činu podle § 223 odst. 1 tr. zákoníku vyžaduje úmysl (§ 15 tr. zákoníku). Pachatel jako dlužník tedy musí jednat se záměrem vyhnout se poměrnému uspokojení ostatních věřitelů a chce tím alespoň částečně zmařit uspokojení jejich pohledávek, případně si je vědom toho, že jeho jednání může mít takový následek, a pro případ, že jej způsobí, je s tím srozuměn (srov. rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 10. 2001, sp. zn. 4 To 751/2001, publikované pod č. [10/2003](#) Sb. rozh. tr.). Na uvedený úmysl lze usuzovat jen ze všech okolností, za nichž dlužník, který je v úpadku, přednostně uspokojil jednoho z více svých věřitelů. O srozumění pachatele v tomto smyslu mohou svědčit jeho konkrétní kroky, např. pokud jednal s vědomím existence četných dluhů, své neschopnosti hradit je a s vědomím, že již ohledně jeho majetku byl podán insolvenční návrh. Požadovaný úmysl v tomto významu by však nebylo možné dovodit za situace, jestliže dlužník plně uspokojil jen některého z více věřitelů, ovšem učinil tak s odůvodněným předpokladem, že tím vytvoří potřebné podmínky pro získání dostatečných majetkových hodnot pro uspokojení ostatních věřitelů a zabrání např. úplnému přerušování výroby (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. 5 Tdo 1555/2005, publikované pod č. T 861 ve sv. 22/2006 Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu). Podle § 223 odst. 2 tr. zákoníku je okolností, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, způsobení značné škody. Značnou škodou se ve smyslu § 138 odst. 1 tr. zákoníku rozumí škoda dosahující nejméně částky 500 000 Kč. Škoda zde představuje rozdíl mezi částkou, kterou byla uspokojena pohledávka zvýhodněného věřitele, a částkou, která by tomuto věřiteli náležela při poměrném a rovnoměrném vypořádání v konkursu (§ 244 insolvenčního zákona), protože právě tento rozdíl představuje částku, o niž byli ostatní věřitelé poškozeni. Jde o hodnotu té části pohledávky, jejíž poměrného uspokojení jinak mohl věřitel dosáhnout, nebýt přednostního uspokojení jiného věřitele. Z hlediska subjektivní stránky postačí způsobení těžšího následku uvedeného v § 223 odst. 2 tr. zákoníku z nedbalosti [§ 17 písm. a) tr. zákoníku], protože zákon zde nevyžaduje zavinění úmyslné.

Pokud se týká námitek dovolatele ohledně právního charakteru některých otázek kladených znalkyni, dále nepřipuštění jeho stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání a nemožnosti použití znaleckého posudku a jeho doplnění s ohledem na to, že byl vyhotoven před sdělením obvinění dovolateli a nejedná se o neodkladný úkon, Nejvyšší soud s jeho závěry nesouhlasí a odkazuje blíže na odůvodnění nalézacího soudu, který se s nimi již vypořádal. Konkrétně k odpovědím znalkyně na právní otázky zaujímá nalézací soud stanovisko na straně 7 odůvodnění rozsudku, přičemž Nejvyšší soud dodává, že k této problematice se již vyjádřil ve své judikatuře, podle níž znalecký posudek nelze odmítnout jen proto, že znalec se nad rámec svého oprávnění vyjadřoval i k otázkám právním. Skutečnost, že znalec ve svém posudku zaujme stanovisko k otázce, jejíž zodpovězení přísluší soudu, nečiní tento posudek nepoužitelným, pokud obsahuje odborné poznatky a zjištění, z nichž znalec tento právní závěr učinil a které umožňují, aby si soud tentýž nebo jiný takový závěr dovodil sám (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 1997, sp. zn. 2 Tzn 19/97, publikovaný pod č. 1/1998-II. Sb. rozh. tr.). Pokud se týká námitek vyhotovení znaleckého posudku před sdělením obvinění dovolateli a jeho následné nepoužitelnosti v trestním řízení, když se podle dovolatele nejedná o neodkladný úkon, Nejvyšší soud odkazuje na rozbor nalézacího soudu tohoto problému, jak jej učinil na straně 12 rozsudku, a na ustanovení § 158 odst. 3 písm. b) tr. ř., které stanoví, že k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn zejména také vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky. S otázkou přípustnosti stížnosti dovolatele proti zahájení jeho trestního stíhání státní zástupkyně se nalézací soud vypořádal na stranách 11 až 12 odůvodnění rozsudku, k čemuž Nejvyšší soud nemá žádných výhrad, zvláště když je nesporné, že ve smyslu § 141 odst. 2 věty druhé tr. ř. lze usnesení státního zástupce stížností napadnout jen v těch případech, kde to zákon výslovně připouští (srov. § 160 odst. 7 tr. ř.) a jestliže rozhoduje ve věci v prvním stupni. V daném případě však státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Prostějově rozhodla

usnesením ze dne 6. 4. 2010, č. j. 2 Zt 27/2010-18, o stížnosti obviněného K. M. proti usnesení policejního orgánu Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Územního odboru SKPV Prostějov ze dne 19. 2. 2010, č. j. ORPV-2688-264/TČ-2008-80, tedy v druhém stupni, a proto státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně rozhodla usnesením ze dne 18. 5. 2010, č. j. 5 KZT 29/2010-23, správně tak, že tuto další stížnost obviněného zamítla, neboť není přípustná. Jen pro úplnost považuje za nutné Nejvyšší soud dodat, že ustanovení § 160 odst. 7 tr. ř. není speciální vůči ustanovení § 141 odst. 2 věta druhá tr. ř., neboť toto ustanovení vymezuje obecné podmínky přípustnosti stížnosti proti usnesení státního zástupce, zatímco ustanovení § 160 odst. 7 tr. ř. vymezuje konkrétně přípustnost stížnosti právě u usnesení o zahájení trestního stíhání z hlediska dikce „v případech, kde to zákon výslovně připouští“ uvedené v ustanovení § 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.

Právně relevantní námitky obviněného K. M. se však týkaly především výše škody určené nalézacím soudem. Obviněný konkrétně poukázal na to, že soudy ve výroku o vině dovodily, že měl k dispozici 5.294.179,13 Kč, avšak součtem aktiv ve výroku, které měl dovolatel uhradit, vyjde částka 4.227.485,46 Kč. Soudy zřejmě použily chybně zpracovaný znalecký posudek Ing. V. Š., která do čísla vyjadřujícího údajně prostředky, které měl k dispozici zahrnula prostředky, jimiž nikdy nedisponoval (byly započteny spol. K. ČR, spol. s r. o., a F., a. s.) či položky, které nebyly vůbec identifikovány. Soudy také nesprávně dovodily, že jednáním dovolatele vznikla škoda 3.842.512,57 Kč.

Nejvyšší soud se následně zaměřil na přezkoumání finančních prostředků, týkajících se společností K. ČR, spol. s r. o., a F., a. s., jak jsou zachyceny ve výroku rozsudku nalézacího soudu, a to v porovnání se spisovým materiálem, tedy zejména s doplňkem znaleckého posudku č. 2011/04/S a jeho přílohami (č. l. 1701 až 1715), a zjistil následující skutečnosti. Zatímco ve výroku rozsudku není společnost K. ČR, spol. s r. o., vůbec uvedena, v příloze č. 1 doplňku znaleckého posudku Ing. V. Š. na č. l. 1705, z kterého vycházel nalézací soud (str. 4 až 8 rozsudku nalézacího soudu), je znalkyní vypočteno zvýhodnění této společnosti ve výši 537.902,67 Kč (č. l. 1715 spisu), což znamená, že této společnosti bylo dovolatelem částečně hrazeno, a měla proto být vzhledem k celkovým částkám vyčísleným ve výroku o vině v odsuzujícím rozsudku (5.294.179,13 Kč a 3.842.512,57 Kč) uvedena mezi společnostmi, kterým bylo částečně hrazeno. Pokud se týká společnosti F., a. s., tato je ve výroku rozsudku zřejmě nesprávně zahrnuta mezi společnostmi, kterým obviněný K. M. neposkytl žádnou úhradu závazků, neboť podle znaleckého posudku bylo jmenované společnosti částečně hrazeno, a to platbou ve výši 32.130 Kč (srov. č. l. 1707), tedy správně měla být ve výroku rozsudku vedena mezi společnostmi, kterým dovolatel částečně uhradil svůj dluh (což také dovolatel ve svém mimořádném opravném prostředku namítal). Minimálně z uváděných neprávostí u těchto dvou společností, na které dovolatel upozornil, je zřejmé, že výše financí, z nichž měl podle výroku rozsudku nalézacího soudu poskytnout úplné a částečné platby svým věřitelům, nemůže odpovídat závěru výroku tohoto rozsudku, podle něž částka, kterou měl k úhradě závazků k dispozici činila 5.294.179,13 Kč, jinými slovy řečeno, že celkem poskytl úplné a částečné úhrady ve výši 5.294.179,13 Kč. Navíc tyto skutečnosti, na které dovolatel upozornil, by naopak měly zřejmě vést ke zvýšení uhrazených částek nad jím uváděnou částku 4.227.485,46 Kč.

Mimo těchto skutečností dovolatel správně namítl, že ve výroku rozsudku je dvakrát uveden stejný subjekt L. P., a to s tím, že jednou mu měl dovolatel uhradit celý závazek v částce 21.671,- Kč a podruhé mu neměl uhradit nic na jeho závazek ve výši 31.797,- Kč (viz skutková věta výroku o vině v rozsudku nalézacího soudu). Nejvyšší soud v tomto směru shledal námitku dovolatele K. M. jako důvodnou, neboť mezi společnostmi, kterým bylo obviněným K. M. hrazeno v plné výši, figuruje L. P. se špatně uvedeným IČ:, neboť na jeho konci chybí číslice, s uhrazenou výší závazku 21.671,- Kč, což odpovídá doplňku znaleckého posudku (srov. č. l. 1705 spisu). L. P., přívěsy - návěsy, IČ: se pak znovu objevuje mezi subjekty, kterým ze strany dovolatele nebylo hrazeno ani zčásti, a to s

pohledávkou ve výši 31.797,- Kč, která nemá oporu v dodatku zmíněného znaleckého posudku.

Konečně také dovolatel namítal, že do výše škody neměla být zahrnuta položka za mzdy zaměstnanců a zálohy na výdaje zaměstnanců, které s ohledem na § 169 odst. 1 písm. a) a § 168 odst. 3 insolvenčního zákona a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2010, sp. zn. 5 Tdo 383/2010, uhradil po právu a v souladu s legislativou. Navíc byla do výše škody také nesprávně zahrnuta položka splacení kontokorentu u České spořitelny, a. s., která je rovněž v insolvenční hrazena v jiném režimu. Nalézací soud se touto problematikou zabývá na stranách 12 až 13 svého rozsudku, kde také interpretuje rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. 5 Tdo 1555/2005, a uzavírá, že nebylo možné po obviněném požadovat, aby postupoval již podle insolvenčního zákona a rozlišoval přednostní či zajištěné pohledávky a jednu uspokojoval více na úkor druhých. Podle nalézacího soudu je potřeba přihlížet k cílovému stavu, který má na mysli také ustanovení § 1 insolvenčního zákona, tedy poměrné a rovnoměrné uspokojení věřitelů dlužníka. Navíc podle § 306 odst. 3 insolvenčního zákona se všichni věřitelé zahrnutí do rozvrhu uspokojují poměrně vzhledem k výši jejich pohledávky tak, jak byla zajištěna.

Nejvyšší soud posuzoval z hlediska příslušných relevantních ustanovení insolvenčního zákona jak námítky dovolatele, tak i závěry nalézacího soudu. Ustanovení § 1 insolvenčního zákona upravuje a) řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka soudním řízením některým ze stanovených způsobů tak, aby došlo k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem nebo hrozícím úpadkem a k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkových věřitelů, b) oddlužení dlužníka. Při aplikaci tohoto ustanovení z hlediska zásadně poměrného uspokojení dlužníkových věřitelů je nutné mít na paměti, že zásada poměrného uspokojení se v zákoně zásadně odráží tak, že k poměrnému uspokojení pohledávek věřitelů dochází vždy mezi pohledávkami věřitelů stejné kategorie. Podle ustanovení § 169 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona pohledávkami postavenými na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou jsou pracovníprávní pohledávky dlužníkových zaměstnanců, pokud zákon ohledně některých z nich nestanoví jinak. Přitom podle ustanovení § 168 odst. 3 insolvenčního zákona, není-li dále stanoveno jinak, pohledávky za majetkovou podstatou se uspokojují v plné výši kdykoli po rozhodnutí o úpadku. Podle ustanovení § 306 odst. 3 insolvenčního zákona všichni věřitelé zahrnutí do rozvrhu se uspokojují poměrně vzhledem k výši jejich pohledávky tak, jak byla zjištěna. K provedení rozvrhu však může být přistoupeno až tehdy, jsou-li vypořádány pohledávky, které mohou být uspokojeny kdykoli v průběhu konkursu podle § 305 insolvenčního zákona, jimiž jsou pohledávky za majetkovou podstatou, pohledávky jim postavené na roveň a zajištěné pohledávky v rozsahu stanoveném v § 298 a § 299 odst. 1 insolvenčního zákona. Podle rozvrhového usnesení budou uspokojovány pouze pohledávky, které takto uspokojit nelze. Rozvrh výtěžku zpeněžení majetkové podstaty je vyhrazen pro uspokojení ostatních přihlášených pohledávek, tedy jiných než pohledávek za podstatou, pohledávek jim na roveň postavených a pohledávek zajištěných. Pokud se týká rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. 5 Tdo 1555/2005, jak jej uvedl nalézací soud, Nejvyšší soud v jeho odůvodnění v podrobnostech dovodil, že obviněný v projednávaném případě měl přizpůsobit chod a hospodaření své společnosti tomu, aby dostal svým povinností, tedy zejména při splácení dluhů vůči věřitelům bylo jeho povinností učinit tak poměrně a rovnoměrně, resp. po uplynutí delší doby trvání insolvence společnosti měl povinnost podat návrh na prohlášení konkursu na její majetek (srov. § 1 odst. 2 tehdy platného zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů). K tomuto rozhodnutí však považuje Nejvyšší soud za nutné zdůraznit, že při použití tohoto rozhodnutí za účinnosti insolvenčního zákona je třeba respektovat, že k poměrnému vypořádání pohledávek dochází mezi pohledávkami stejné kategorie, tj. mezi těmi, které zbyly poté, co byly vypořádány pohledávky za podstatou, pohledávky jim postavené na roveň a zajištěné pohledávky. To nakonec vyplývá z dalšího rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2010, sp. zn. 5 Tdo 383/2010 (uveřejněného pod č. [17/2011](#) Sb. rozh. tr.), podle kterého insolventní dlužník může spáchat trestný čin zvýhodňování věřitele podle § 256a odst. 1 tr. zák. č. [140/1961](#) Sb. (nyní zvýhodnění věřitele

podle § 223 odst. 1 tr. zákoníku) dispozicemi jen s takovým svým majetkem, který byl použitelný k uspokojení pohledávky právě toho věřitele, jehož uspokojení tím bylo alespoň částečně zmařeno (příkladem se zde poukazuje zejména na dispozice dlužníka s majetkem zatíženým zástavním právem třetí osoby). Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. 5 Tdo 1555/2005, citované nalézacím soudem, je třeba vykládat ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2010, sp. zn. 5 Tdo 383/2010 (uveřejněným pod č. [17/2011](#) Sb. rozh. tr.), které je třeba vztáhnout i posuzovaný případ, pokud jde o pracovní právní pohledávky dlužníkůvých zaměstnanců - mzdy zaměstnanců a zálohy na výdaje zaměstnanců, které měl uhradit (znalecký posudek však vykazuje u záloh na výdaje zaměstnanců částky na rámeček položky „K úhradě“ - srov. č. l. 1712 spisu).

Pokud tedy obviněný K. M. uhradil pracovní právní pohledávky dlužníkůvých zaměstnanců, je třeba úhradu těchto pohledávek hodnotit z toho hlediska, zda se jednalo o majetek, který by byl použitelný k uspokojení pohledávky právě toho věřitele, jehož uspokojení tím mělo být alespoň částečně zmařeno (viz ostatní pohledávky poškozených, resp. znevýhodněných věřitelů uvedené ve znaleckém posudku Ing. V. Š. a v návaznosti na něj i v rozsudku nalézacího soudu pohledávky poškozených, resp. znevýhodněných věřitelů). Pokud nalézací soud v tomto směru poukazuje na ustanovení § 306 odst. 3 insolvenčního zákona, podle kterého se všichni věřitelé zahrnutí do rozvrhu uspokojují poměrně vzhledem k výši jejich pohledávky tak, jak byla zjištěna, přehlédl ustanovení § 305 odst. 1 insolvenčního zákona, podle něhož se před rozvrhem uspokojí dosud nezaplacené pohledávky, které se uspokojují kdykoli v průběhu konkursního řízení; a to pohledávky za majetkovou podstatou, pohledávky jim postavené na roveň a zajištěné pohledávky v rozsahu stanoveném v § 298 a § 299 odst. 1 insolvenčního zákona. Z tohoto ustanovení vyplývá, že předmětné pracovní právní pohledávky dlužníkůvých zaměstnanců se nezahrnují do rozvrhu, a proto se na ně nevztahuje nalézacím soudem citované ustanovení § 306 odst. 3 insolvenčního zákona a uspokojují se podle § 305 odst. 2 insolvenčního zákona.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší soud po přezkoumání věci shledal, že jsou naplněny dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř., neboť napadeným rozhodnutím bylo rozhodnuto o zamítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) tr. ř. a v řízení mu předcházejícím byl dán důvod dovolání uvedený v písm. g) § 265b odst. 1 tr. ř., tedy že rozhodnutí spočívá na nesprávném hmotně právním posouzení, a proto k důvodně podanému dovolání podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 8. 2011, sp. zn. 9 To 335/2011. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. Nejvyšší soud také zrušil další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a podle § 265l odst. 1 tr. ř. Krajskému soudu v Brně přikázal, aby věc obviněného K. M. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Toto rozhodnutí učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání, neboť vzhledem k charakteru vytknutých vad je zřejmé, že je nelze odstranit ve veřejném zasedání.

Nejvyšší soud věc přikázal odvolacímu soudu zejména z toho důvodu, že ačkoliv obviněný námitky uplatněné v dovolání obecně namítal již v řízení před nalézacím soudem (srov. č. l. 1721 až 1722 spisu), konkrétně je poté uplatnil zejména v odvolání (č. l. 1740 až 1741). Odvolací soud však nesplnil svou přezkumnou povinnost a flagrantně porušil ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř., jež mu ukládá v případě, že nezamítne nebo neodmítne odvolání podle § 253 tr. ř., přezkoumat zákonnost a odůvodněnost těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Odvolací soud se v zásadě vůbec konkrétními odvolacími námitkami obviněného K. M. nezabýval a jeho odvolání bez dalšího postupem podle § 256 tr. ř. zamítl, přičemž v odůvodnění svého usnesení ze dne 25. 8. 2011, sp. zn. 9 To 335/2011, uvedl jen zcela obecné úvahy. V důsledku tohoto svého postupu neodhalil shora uvedené vady rozsudku nalézacího soudu a v podstatě

přesunul přezkoumání zákonnosti a odůvodněnosti napadeného rozsudku a řízení mu předcházejícího, které mělo být provedeno v odvolacím řízení, do dovolacího řízení před Nejvyšším soudem. Nejvyšší soud zde však není od toho, aby v dovolacím řízení, které je řízením o mimořádném opravném prostředku, nahrazoval činnost odvolacího soudu.

V případě zamítnutí odvolání podle § 256 tr. ř. je zákonným předpokladem rozhodnutí odvolacího soudu splněním jeho přezkumné povinnosti, jejíž obsah a rozsah vyplývá z ustanovení § 254 tr. ř. Přezkoumání zákonnosti výroku napadeného rozsudku znamená podrobit jej zkoumání z hlediska zejména v odvolání namítaných skutkových i právních vad, a to jak procesních, tak i hmotně právních, tzn. zda v průběhu celého předcházejícího řízení nedošlo k porušení trestního zákona, trestního řádu, ale i všech dalších právních předpisů, jež přicházejí v úvahu a jsou součástí právního řádu. Rozsudek se přitom přezkoumává nejen z hlediska právních předpisů použitých při rozhodování, ale i těch, které měly být použity, ale nebyly. Jednou z fází přezkoumávání odůvodněnosti rozsudku je také prověrka provedení a zhodnocení důkazů, z nichž jsou vyvozována skutková zjištění. Odvolací soud zde zkoumá dostatečnost provedených důkazů z toho hlediska, zda jejich souhrn úplně a všestranně objasňuje projednávanou věc a vylučuje jinou verzi rozhodnutí než tu, k níž dospěl nalézací soud v napadeném rozsudku. Odvolací soud musí pečlivě zhodnotit, zda proces vyhledání, provedení, prověrky a hodnocení důkazů je v souladu s požadavky trestního řádu a vedl k zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí (srov. § 2 odst. 5, 6 tr. ř.). Těmto svým povinnostem však odvolací soud v návaznosti na odvolací námítky obviněného K. M. nedostál. V novém řízení Krajský soud v Brně především napraví všechny vady a nedostatky, které byly Nejvyšším soudem zejména v řízení předcházejícím napadenému usnesení zjištěny a shora v podrobnostech popsány. Současně Nejvyšší soud zdůrazňuje, že odvolací soud přezkoumá výrok rozsudku nalézacího soudu jako celek, neboť Nejvyšší soud se zabýval nesprávnostmi a nesrovnalostmi skutkové věty pouze v rozsahu dovolacích námitek obviněného K. M., přičemž je na odvolacím soudu, aby se náležitě vypořádal i s námitkou obviněného, že do výše škody byla také nesprávně zahrnuta položka splacení kontokorentu u České spořitelny, a. s., která je rovněž v insolvenci hrazena v jiném režimu. Odvolací soud bude také používat správný název přečinu podle § 223 tr. zákoníku, který je „zvýhodnění věřitele“ a nikoli „zvýhodňování věřitele“.

Vzhledem k tomu, že nebyl náležitě zjištěn a prokázán rozsah zvýhodnění věřitelů obviněného K. M., nemohl se Nejvyšší soud blíže zabývat subjektivní stránkou jeho jednání, což bude rovněž předmětem rozhodovací činnosti odvolacího soudu, který při jejím posuzování bude postupovat s ohledem na námítky uplatněné obviněným K. M. v jeho opravném prostředku, přičemž přihlédne již k výše zmíněné ustálené judikatuře Nejvyššího soudu týkající se subjektivní stránky, ze které vyplývá, že z hlediska subjektivní stránky bylo předpokladem trestní odpovědnosti za tento trestný čin úmyslné zavinění pachatele, který jako dlužník, jenž nebyl schopen plnit své splatné závazky, zcela nebo částečně zmařil uspokojení pohledávky některého z více svých věřitelů tím, že zvýhodnil jiného věřitele, ač si z okolností musel být vědom toho, že jeho jednání může mít takový následek, a buď ho chtěl způsobit, anebo alespoň pro případ, že jej způsobí, s tím byl srozuměn (viz č. [17/2011](#) Sb. rozh. tr.). Skutkovou podstatu přečinu zvýhodnění věřitele podle ustanovení § 223 tr. zákoníku nenaplnuje jednání insolventního dlužníka, který sice plně uspokojí splatné pohledávky jen některých z více svých věřitelů, jestliže tak učiní s odůvodněným předpokladem získání dalších prostředků potřebných k uspokojení splatných pohledávek ostatních věřitelů (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. 5 Tdo 1555/2005, publikované pod č. T 861, v sešitě č. 22/2006 Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu).

Nejvyšší soud již jen připomíná, že podle § 265s odst. 1 tr. ř. je odvolací soud vázán shora uvedenými právními názory, které vyslovil v tomto rozhodnutí Nejvyšší soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.

Vzhledem k tomu, co již bylo uvedeno shora, je nutno také zdůraznit, že při odůvodňování rozsudku je třeba postupovat důsledně v souladu s ustanovením § 125 odst. 1 tr. ř., které stanoví, že v odůvodnění rozsudku soud stručně vyloží, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Z odůvodnění musí být patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu. Podobně také z navazujícího rozhodnutí odvolacího soudu musí být zřejmé, jak se v případě podání odvolání soud druhého stupně vypořádal s námitkami uplatněnými obviněným, popř. i dalšími odvolateli v odůvodnění odvolání a jaké závěry z toho vyvodil ve vztahu k napadeným výrokům rozsudku soudu prvního stupně. Těmto požadavkům obě rozhodnutí soudů nižších stupňů zatím zcela nevyhověla, a proto je třeba, aby i z tohoto hlediska byla v dalším řízení zjednána náprava.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)